

Market ve Süpermarket ¹

Alabildiğince saydam bir günde bilgeliğin ara sokaklarında yürürken aniden karşıma iki tabela çıktı. Birinin üzerinde "**market**", diğerinin üzerinde "**süpermarket**" yazıyordu. Orada bir kamu spotun üzerinde antik harflerle yazılı bazı bilgiler cezbedici görseller eşliğinde yayınlanmaktaydı. Ne olduğunu öğrenemedim. Ancak yoldan geçenlerin dikkatini çok çekiyordu.

Ekranda akan bilgileri anlamaya çalışınca, aniden kendimi yol ayrımında buldum. Cebimi yoklayarak "**süpermarket**" güzergâhını gösteren yöne girdim. Yorucu bir yürüyüşten sonra, varmam gereken yere vardım. Süpermarketin otomatik kapısı hemen açıldı. Kendimi içeride buldum. İçerisi çok düzenli ve oksijen doluydu. Ortam dinlendirici ve keyif vericiydi. Ortamın esintileri beni tarihin derinliklerine götürmeye yetmişti. Süryani literatürü adeta önüme serilmişti. Orada gördüm ki, Nsibin (Nusaybin) "**Anlamlar ve Üstatlar Şehri / Mdinath Sukole u Malfone**" ismiyle göz kamaştırıyordu. Urhoy (Urfa) ise "**Mezopotamya'nın Gelini / Kalath Bethnahrin**" nitelemesiyle gurur okşuyordu. Nsibin ve Urhoy Okulu'nun hissedilen atmosferi o denli okşayıcıydı ki, neredeyse oradan ayrılmak istemiyordum. Süryanice dilinde göze çarpan güncel gelişim çabaları içinde tarihsel dalgalanmalar yaşıyordum. Adeta kuşatılmışım. Bu kuşatılmışlıkta, Âdemoğlunun malum merakı nedeniyle kafamı kurcalayan soru rahatsız ediyordu. Bu denli mükemmel, hoş ortamın düzeni nasıl sağlanıyordu acaba?

O dingin ortamda vakit geçirirken, süpermarketin hizmetkâr emektarlarıyla karşılaştım. Vakur duruşlarından, samimi yaklaşımlarından bilgelik erbabı oldukları belli oluyordu. **Işık taşıyan elleriyle birbirlerinden feyz almaktaydılar. Herkes ışığı kendisine göre taşımaktaydı.**

Onlara aşına olduğumu hissettim. Beni iyi karşıladılar. Yabancılık çekmedim. O kısacık zamanda bir mana cereyanına kapıldığımı söyleyebilirim. Kafamdaki soruyu anlamış olmalılar ki, onlardan biri yanıma yaklaştı. Bana bir sepet vererek şöyle dedi:

Kafandaki sorunun cevabı için seninle akıllı bir alışverişe çıkmalıyız. Lütfen eşlik et.

Öyle naif, öyle kibar konuşuyordu ki, o emektar üstada hayır diyemedim. İsteğini kabul ettim.

Güzel reyonların arasından geçerek süpermarketin arka tarafında bulunan başka bir binaya geçtik. O binanın koridorları bilgelik dolu görsellerle süslüydü. O görsellerde, uygarlığın gelişiminde ve kültürlerarası etkileşimde önemli bir köprü vazifesi görmüş olan Süryanicenin önemli katkıları yazılıydı. O kadar heyecanlanmışım ki, adeta kültürel bir tura çıkmış gibiydim. Öyle bir tur ki, çok

¹ Bu epistemik yazı tamamıyla kurgusaldır. Şumlo'yu anlatabilmek için bu şekilde tasarlanmış ve bu temayla yazılmıştır.

onur vericiydi. Keşke bitmesin denilecek türde bir tur. Öğrendiğim yeni anlamlarla farkındalığının büyüdüğünü fark ettim. Kadim Süryanice dilinin derinliğinde saklı sırların gereği kadar henüz gün ışığına çıkmamış olması, beni düşüncelere sevk etti. O kadim binanın dehlizlerinde bazı sandıkların orta yerde gelişigüzel atılı olması, içimde hüznün dalgaları yaratıyordu. Merak duygusuyla o sandıkların ne olduğunu sordum.

İlham verici konuşmasına şöyle devam etti: Sandıklarda Süryanicenin “**öksüz kavramları, yetim anlamları**” var. Taşıdıkları sosyo-kültürel anlamlar itibarıyla, yüzyılların derinliğinden günümüze kadar gelebilen bu kavramlar, yaşam koşulları içinde yoğurulup ve yorumlanmıştır. Geçmişten günümüze akan bir yaşam ırmağında anlamsal bütünlüğe kavuşmuş, geçmiş ile bugün arasında sağlam sosyolojik bir bağ oluşturmaktadır. Şayet sahiplenilmezse, üzgünüm, ama ölümleri an meselesidir. Bu sandıklarda bulunan her kavram; yaşamın gerçekliğinde yeni bir anlam, yeni bir ufuk demektir. Bu kavramları anladıkça, özümstedikçe, zaman içinde özgün düşüncene kavuşacaksın. Ruh köklerini hatırlamış olacaksın. Bu da sana yeni farkındalıklar katacaktır. Eksiklerini, hatalarını düzelttikçe, dış dünyadaki manzara da içerdeki değişime göre değişeceğini unutmamalısın. Denildiği üzere, “**Her terim, her kelime kültüre bir pencere açar.**”

Dolayısıyla kazanacağın bu yeni farkındalığın ışığı, yutulmalara ve olumsuz edilgenliğe karşı bir direnç; hayatı zehirleyen, gelişimi baltalayan fikrî antijenleri (virüs, mikrop, bakteri...) savma anlamında bir antikor işlevi görecektir.

Bu açıklamalardan sonra, merakım daha çok arttı. Cesaretimi toplayarak sandıklardan birini açınca, yüreğim burkuldu. Ağlamaklı oldum. Sahipsizlikten, bakımsızlıktan o öksüz kavramlardan, yetim anlamlardan bazıları ölmüş, bazıları ölümün pençesinde canhıraş imdat etmekteydi. Bazıları da tozlardan ötürü görünmüyordu.

Burkulan yüreğimle o bilge emektar üstat ile bu korkunç manzaranın nedenlerini konuşurken, farklı bir hissiyatla, farklı bir ses tonuyla hışımla şöyle dedi:

Sadece bildiğini zannediyorsun. Kişilik maskelerini birer birer bulmalısın ve onlardan kurtulmalısın². Ancak bu şekilde nedenleri öğrenebilirsin ve yaşamakta olduğun illüzyondan

² İnsan doğumdan sonra edindiği dünyevi maskelerini atmadan kendi özünü keşfedemiyor. Bu maskeleri atmadıkça yaratılıştan/doğuştan sahip olduğu ama sonra perdelenen/gölgelenen o ilahi özüne, o eşsiz potansiyeline maalesef ulaşamamaktadır. Olumsuz hırslar, arzular, tutkular, endişeler, şüpheler, bağımlılıklar, önyargılar, olumsuz koşullanmalar, sanrılar, kuruntular, saplantılar, takıntılar, kompleksler, bağnazlıklar, kıskançlıklar, hileler, aşağılamalar, kendini beğenmişlikler, rekabetler, kıyaslamalar, dışlamalar, ötekileştirmeler, hor görmeler, üstünlük taslamaları,

kurtulabilirsin. **“Şbuk kul medem, d'teşkah kul medem / Her şeyi bulmak için her şeyi bırakmalısın'** sözünün anlamını araştırmalısın, öğrenmelisin. En iyi ilaç, aklın ve kalbin birleşmesinde saklıdır. Aziz Mor Afrem (306-373) **“Armo fğutto bhuşobayk vatğus enun sed leboğ / Düşüncelerini dizginleyerek kalbine yolla”** derken, bunu kastetmişti. Bu söz, hayata ruh üfleme için manevi yönden kalbin düşünce ile birleşmesinin zorunluluğunu vurgulamaktadır. Kültürüne ait bu temel gerçeği -şimdiye kadar- öğrenmemiş olman doğrusu yadırganacak bir durumdur. Yapman gereken, maddenin yükselişiyle gölgelenen mana yönünü tekrar hatırlamak, görmek ve dengeye oturtmaktır. Boşuna denilmemiştir: **“Bilinmeyeni bilmek için önce bilineni bilmek gerekir.”**

Neye uğradığımı şaşırıyordum. Şiddetli bir tokat yemiş gibiydim. Şaşkınlık içinde bütün bunların ne anlama geldiğini kavramaya çalışırken, afallama dedi ve ekledi:

Bunları anlamak için ruh köklerini araştırmalısın. **“Kendini beğenmişliği”** ve **“kibri”** sulayan tepkisel kişiliği terk edebilmelisin. Algıların değişmeye başladığında, tepkilerin de değişecektir. Tepkilerin değiştiğinde yaratacağın sonuçlar da değişir. **“Eksiklik farkındalığını”, “değer verme farkındalığını”** ve **“tevazuu”** büyütecek etkisel kişiliğe -samimi bir şekilde- geçebilmelisin. İşbaşındaki ayrıştırıcı ve küçümseyici yaygın cari dile inat, bunun yordamlarını öğrenmezsen, şimdiye kadar olduğu gibi, sana lazım olanları anlamakta zorlanmaya devam edersin. **Aptal olma, abdal ol. Bütün mesele, insanın kendisine ve başkasına değer vermesidir. Hizmetkâr güdülerle başkasını imkânlarla göre tamamlayabilmesidir.**

Bilmelisin ki, hayatın bütün alanlarında, özellikle birliktelik gerektiren ikili ilişkilerde, ortak çalışmalarda niyet çok önemlidir. Asıl ve kalıcı olan samimi niyettir. Kim nasıl niyet ederse, o niyeti kendisine yansıtılır. **“Niyetsiz eylem değersizdir, samimiyetsiz niyet ruhsuzdur”** sözünü asla unutmamalısın. Bu söz gayretlerin değil, niyetlerin önemini vurgulamaktadır. Başka insanların parlamasına ne kadar odaklanırsan, kendin de o kadar parlarsın. En yüksek ışığına göre yaşadığında sana daha fazla ışık verilecektir.

Umutsuzluğa kapılma dedi: Yaşam farkındalıktır. Samimiyettir. Hareket, değişimdir, büyümedir. Merdivenin her zaman tırmanılacak bir basamağı vardır.

bilgiçlik taslamaları, sahiplik taslamaları, kibirler, kinler, öfkeler, intikamlar, sömürüler, istismarlar, batıl inançlar, hurafeler.... belli başlı maskelerdir.

Edebi emeklerin kokusunu yayan o dingin ve yalın ortamda basamaklar nasıl tırmanılacak diye sordum. O anda hemen, menteşeleri yağlanmadığı için zor açılan büyük ve ağır bir kapıyı gösterdi. Menteşelere birkaç damla yağ damlattıktan sonra kapının parmak dokunuşuyla rahatça açılabilir hale geldiğini gördüm. Bizzat şahit oldum.

Ve emektar üstat ışıldayan simasıyla anlatmaya devam etti: **“Sevgiyi bir yağ gibi devamlı kullan, çünkü her şeyi kolaylaştıran sevgidir. Sevgi daima yol bulur. Yüreğini aç ve sevginin özgürce akmasına izin ver.”**

Evet, menteşeleri yağladığımızda zorlanan kapılar daha rahat açılır. İnsan da böyledir. Düşünsel açıdan yenilenmelidir. Yeni kavramlarla ve anlamlarla yağlanmalıdır. Ama yağın kalitesi çok önemlidir.

O bilge emektar üstadın tebessüm dolu anlamlı konuşması, beni adeta dağlıyordu. Bana bilmediğim yeni dersler veriyordu.

Burkulduğunu hissediyorum. Haklısın, ancak olumsuz sonuçların nedenleri, anlatmamı zorunlu kılmaktadır. Buradan yeni sosyal teşhisler ve farkındalıklar için bunları anlatmalıyım.

Tek kelimeyle, nedeni yabancılaşmada, uzaklaşmada, kısmi kopuşlarda aramalısın. Unutma, yabancılaşmanın, uzaklaşmanın, kısmi kopuşun en büyük nedeni dildir, kültürdür!

Bildiğin kelimelerin/kavramaların kısıtlı anlamlarına ve anlatımlarına takılıp kalmaktasın. Kısıtlı ve emanet bilgilerle istediğine kavuşamazsın. Kısıtlayıcılıklardan kurtulmak için yeni şeyler öğrenmelisin. Şumloyo kültürünü oluşturan kavramların ne olduğunu merak etmelisin. O kavramların anlamlarını aklın ve gönlün süzgecinden geçirerek rafine etmelisin. Kişisel bilgilerine, özgün tecrübelerini ve becerilerini de katarak onları içselleştirmeye çaba göstermelisin. **Şumloyo kültürünün kavramları, hayatı zenginleştiren bütün iyilikleri ve yardımları barındırır. Rehberlik ve gözetmenlikleriyle, insanı, insani doğada var olan nefsaniyetten/sahte benlikten, insanın özü anlamına gelen insaniyete/hakiki benliğe taşımaktadır.** Bu kadar kolay ve bir o kadar da zordur. Zorluk, bilinmeyenlerde değil, yanlış bilinenlerdir. O kavramların incelikleri ruhani düşünceye göre işlemektedir. **Çünkü ‘ruh’, sadece kendimize değil, her şeye değer vermemizi sağlayan ilahi bir enerjidir. Yaşamın özüdür.**

Yolun başında, **“market ve süpermarket”** ismini taşıyan o iki tabela aslında **“şumloyo ve şu’loyo”** kültürüne göndermedir. Bunun bir nidası ve imasıdır.

Anlamamıştım. Ne demek istiyordu?

Cesaretimi toplayıp sordum. Yanıtı çok ilginçti.

Markette satılan ürünler yeterli ölçüde besleyici, geliştirici, dönüştürücü değil. Buranın ürünleri her yerde ve her tarafta bulunan **مَحْضُ** Şu'oloyu'nun tesislerinde imal edilmektedir. Bu tesis, yerleşik algıların ve popüler kültürün ihtiyaçlarına ve beklentilerine göre üretim yapmaktadır. Bütün yaşam alanlarında, her yerde, her tarafta, herkes hevesle, iştiaqla, bilinçli-bilinçsiz buradan alışveriş yapmayı tercih etmektedir. Bu tercihi yaparken, süpermarketin varlığından çoğu kez bihaberdir.

Süpermarket ata yadigârıdır. Öz kültüre aittir. Burada satılan ürünler, hayat vericidir, besleyicidir, geliştiricidir, dönüştürücüdür. Buranın ürünleri nadir bulunan **مُصْلَو** Şumloyo'nun tesislerinde üretilmektedir. Bu tesis, hakikatin ve hakkaniyetin ihtiyaçlarını gözeterek üretim yapmaktadır. Meşakkatli olduğu için kimse buraya uğramak dahi istemiyor. Ancak bir şekilde uğrayanlar veya yolu düşenler buradan çıkmak istememektedir.

Anlatılanları sindirmeye çalışırken, merakımı gidermek için tekrar sordum: Açıklamalarınızdan anlaşılıyor ki, “**şumloyo**” kavramı, yaşamın dinamikleri içinde sosyal düşünceyi besleyen sosyo-kültürel, felsefik bir kavramdır. Öyleyse, anlamlarını biraz açabilir misiniz?

“Bilmelisin ki, bütün diller ve kültürler, insanlığın sırlarını anlatır. Ancak aslına ve özüne dönmeyen yok olmaya mahkûmdur. Hiçbir toplum kendisine ait olmayan, kendi öz kültüründen çıkmayan bir düşünce tarzıyla uzun süre yaşayamaz. Her toplum kendi öz kültüründen yola çıkan ama evrensel olanla ilişkili bir düşünce geliştirebildiğinde sosyal uyum ve düşünsel gelişim anlam bulacaktır. Bu düşünce tarzı, kendi hâkimiyetini tesis etmeye, diğerlerini yok etmeye değil, aksine sosyal adalete, barışa, hakkaniyete, karşılıklı dönüşüme, var etmeye hizmet eden bir temas biçimi şeklinde gelişmelidir. Çünkü kâinattaki her şey hayatın anlamını anlamaya ve geliştirmeye destekçi olduğu müddetçe faydalıdır.”

“**Şumloyo**” kavramı işte böyle tamamlayıcı ve kapsayıcı anlayışlara sahiptir. Eksiklik farkındalığına, değer verme farkındalığına, merhamet farkındalığına, etkin diğerkâmlığa, vicdana, hakiki bilgiye dayanır. Kendisi için övgü ya da farkındalık bekleme alışkanlığında değildir. İnsanların farkına varmanın, onları takdir etmenin yollarını arar. Gelişimin çok yönlü anlayışlarında olduğu gibi “**şumloyo**” gücünü terbiyeden ve kültürden alır. Terbiyenin ve kültürün ana dinamiği gibidir. Kendini bilmeye ve nefsi terbiyeye vurgu yapar. Manipülasyon, istismar, sömürü gibi insanın iç dünyasına zarar veren gayri vicdani aldatıcı yaklaşımları ahlaki kötülük olarak görür.

Köken itibarıyla “**terbiye**” sözcüğü Süryanicedeki “**tarbitho**” kavramından gelmez. Kibarlık, incelik, efendilik gibi uyulması gereken görgü kurallarında büyüme ve büyütme; bilgilenme amacıyla yol ve yordamlarda eğitilmek ve eğitmek; ahlaki esaslarda usul edep ve adap sahibi olmak anlamına gelen “**rbo, rabi,**” fiilinden türetilmiştir.

Kültür/mardutho kavramı da, Süryanicede “yürümek, gitmek, seyahat etmek, akışta olmak, disipline etmek, eğitmek, edep vermek, terbiye etmek, rehberlik etmek, bilgilenmek” gibi anlamlara gelen “**rdo**” fiilinden türetilmiştir.

Dolayısıyla tarbithonun/terbiyenin ve marduthonun/kültürün, Süryanicedeki anlamsal inceliklerini kavramadan, “**şumloyo**”yu anlamak mümkün değil. O halde, kibarlıkta, incelikte büyüme; bilgi ve bilgelikte yürümek için akışta olmak gerekir. Şumloyo’ya göre, terbiyenin ve kültürün değerlerine sahip olmadan akışta kalmak zordur. Kültürel zenginlik olmadan, maddi zenginlik, savurganlığa yeni boyutlar kazandırmaktan, başka bir işe yaramaz. Maddiyatın/nefsaniyetin/bencilliğin dağı ne kadar yüksek olursa olsun, kültür ve terbiyenin yolu onların üzerinden geçer. Terbiye ve kültür yolu, içsel dönüşüme ve gelişime zemin hazırlayan insaniyet yoludur.

Bu tamamlayıcı, besleyici, rahatlatıcı, geliştirici, ilham verici sohbet esnasında, aklım kamu spotunda akan bilgilere odaklanmıştı. O bilge üstat hissetmiş olmalı ki, ısıldayan ruhuyla şöyle devam etti:

Şumloyo kültürüne ait kavramların³ anlamları düşünce dünyasında etkin olduğunda, ruh ısınır ve esner. İçsel gözler ve iç görüler aydınlanır. Bilinç ve anlayış gelişir, büyür. İmkânlar çoğalır.

³ Şumloyo **ܫܘܡܠܘܝܐ** tamamlayan anlamındadır. Şumloyo kültürüne ait kavramların başlıcaları: Ruhsal zeka=havno d’ruho, irade=sebyono, sevgi=hubo, sabro=umut, barış/huzur=şayno, esenlik=şlomo, sevgi gücü=haylo d’hubo, af=husoyo, bağışlama=şubkono, kalp/yürek=lebo, temiz=dağyo, saf/şafyo, temiz yürek=lebo dağyo, fikir/düşünce=huşobo, temiz düşünce=huşobo dağyo, ruh/gönül=ruho, tevazu=mukoğ/o/makiğutho, iman=haymonutho, haysiyet=şayo, saygı=ikoro, değer/vakar=yakro, uzlaşma=tarutho, bereket=burktho, hakikat=kuştö, güven=tuğlono, şükür=tavditho, adalet=kinutho, koşulsuz sevgi=hubo lo ksiso/hubo lo tanvoyö, şefkat=havsono, merhamet=rahme, farkındalık=foruşutho, şefkatlı farkındalık=foruşutho d’havsono, eksiklik farkındalığı=foruşutho d’absirutho, değer verme farkındalığı=foruşutho d’amyakronutho, sebat/tahammül=humsono, sevecenlik=hnono, emeğe saygı=ikoro d’maksoro, yardım=udrono, empatik sevecenlik/ruhofo, sabır=msaybronutho, cömertlik=şfi’utho, cömert=şfi’o, erdem/fazizlet=myatrutho, ilim/eğitim=yulfono, terbiye=tarbitho, kültür=mardutho, etik=ithiki, ahlak=şafiruth znayo, edep/terbiye=tarbitho, çalışkanlık=kaşirutho, özgünlük=hatitutho, özgürlük=hirutho, çalışkan=kaşıro, proaktif=zrizo, büyüten=mrabyono, rehber=mşablono, içsel rehber=mşablono gavoyö, sorumluluk=mşalutho, doğruluk/tutarlılık=trisutho, efendi=knığo/rmiso, efendilik=knığutho/rmisutho, rasyonel güç=haylo mlilo, dinginlik=bhilutho, dingin=bhilo, gülümseyen/mübtesim=hviho/fkiho, gülümsemek=bursomo/hvihutho, ısıtma=mahmonutho, kolaylaştırma=madlonutho, hafifleştirme=maklonutho, şükran=tavditho, yapıcı eleştiri=gunoyö

Farklılıklar ve donanımlar tatlı olur. Böylece her insan, her otorite, her kurum kendi makamında ve konumunda sakin ve dingin olur. Görevinde ve rolünde aktif olur. Vakarını, ağırlığını koruyarak saygın kalır.

Şu'loyno kültürüne ait kavramların⁴ anlamları insanın düşünce dünyasında etkin olduğunda, ruh soğur ve sertleşir. İçsel gözler ve iç görüler kararır. Bilinç ve anlayış daralır, küçülür. İmkânlar azalır. Farklılıklar ve donanımlar acı olur. Böylece her insan, her otorite, her kurum kendi makamında ve konumunda huzursuz ve tedirgin olur. Görevinde ve rolünde edilgen olur. Vakarını ve saygınlığını koruyamaz olur.

Şumloyno kültürünün ana gayesi, yaşam yolunda bize yardımcı olmaktır. İçsel ve dışsal zenginleşmeyi sağlamaktır. Fiziksel ve zihinsel sağlığı korumaktır. Şumloyno kültürünü özümsemiş insan, ilahi özden, insan onurundan dolayı insanlara değer verir. İlişki geliştirir.

Şu'loyno kültüründe olan insan çıkar odaklı olduğundan, ihtiyaçları, beklentileri, çıkarları oranında insanlara değer verir. İlişki geliştirir. Böyle bir insan –içsel boşluklardan ötürü- her an yanlış anlamaya müsaittir.

Bu güzel açıklamalardan sonra ruhum o denli dinlenmişti ki, o anki hissiyatımla, saate baktım. Zaman dolmuştu. Hadi alışverişe geçelim deyiverdim.

Acele etme dedi önce tercihini yapmalısın. Önceliğin nedir, ne almak istersin? Ona göre alışverişe başlarız. İstediyin her şeyi aynı anda alamazsın. Sabırlı olman gerek.

mbanyono, övgü/takdir=kuloso, çözüm=şroyo, diğergamlık=enahnoyutho, karakter dönüşümü=şuğnoyo d'yasro, anlam tesellisi=buyoo d'sukolo....!

⁴ Şu'loyno **لُحْ** böbürlenme anlamındadır. Şu'loyno kültürüne ait kavramların başlıcaları: Ego=nafşo, bencillik=enonoyutho, güç sevgisi=hubo d'haylo, koşullu sevgi=hubo tanvoyo/hubo ksiso, büyüklük/büyükleme=rabutho, tembel=hbanono, tembellik=hbanonutho, cimri=kaluto, kalututho=cimrilik, tahakküm=ruşono, fitne=fetno, fesat=hbolo, kompleks=nafşo zu'rto, yükseklik=eloyutho, kıskançlık=hosudutho, haset=hsomo, dayatma=uşumyo, zulüm=tlumyo, sömürü/istismar=şubzozo, hor görme=şitutho, yargı=dino, yargılama=duyono, önyargı=dino kadmo, kalıp yargı=dino amumoyo, haşın/(dışalyıcı) bakış=havro karsono, gösteriş=methzavzyonutho, güzelleme=meştafronutho, yalakalık/dalkavuklu=şufardikutho, alay=bezho/muyoko, emek sömürüsü=şubzozo d'maksoro, iftira=u'şukyo, kıyaslama=fuhomo, rekabet=muroyo, şikayet=kbulyo/kutroğ, itibarsızlaştırma=zulolo d'ikoro, karalama=şuhomo, hile=neğlo, kin=aktho, öfke=ruğzo, hiddet=elmo, nefret=senetho, gurur=şubhoro, kendini beğenmişlik=şufroho, çekişme=heryono, didişme=masutho, küçümseme/hakaret=bsuryo, soğutma=makronutho, zorlaştırma=ma'skonutho, ağırlaştırma=mavkronutho, rahatsız eden=malzono, rahatsızlık=malzonutho, Zan/sanrı=sebro, kuruntu/evham=maklonutho, şartlanma=maşronutho, ahlaksızlık=sahnutho....

Madem öyle, kesin kararımı verdim. Bundan böyle marketin ismini bile artık anmak istemiyorum. Lütfen süpermarkete gidelim.

Ama dedi, acil neye ihtiyacın olduğunu kararlaştırmalısın. Aksi takdirde cebin dolu olsa bile istediğini alamazsın. Süpermarkette işletme ruhu çok farklıdır. Aldıklarını tükettikten sonra tekrar gelebilirs in dedi.

Kararlı bir şekilde belli işlemlerden sonra, ikimiz süpermarkete giriş yaptık. Muhteşem bir yerdı. Benim gibi arayış içinde olan insanlara hizmet verilmekteydi. İhtiyaç adına lazım olan ne varsa, vardı. Alınabilirdi, ama belli bir bekleme süresinden sonra...!

Fazla vaktim yoktu. Bekleyemezdım. Gelmişken, **HAKİKAT** reyonuna uğradım.

Oradan sepetime önce “**insan onurunu**” koydum. Aynı rafta “**sevgiyi ve saygıyı**” bulunca onu da aldım. Biraz aşağıda “**anlayış ve sabır**” vardı. İkisini de aldım. Çünkü her zaman ve her yerde bunlara ihtiyaç vardı. Ancak “**samimiyetle bütünleşmeyen niyet ruhsuzdur**” gerçeğine göre, samimiyet olmadan, hiçbirinin anlamı oturmayacaktı.

Poşet dolusu “**kanaat, iman, umut**” aldım. “**Kültürü, terbiyeyi**”; biraz ilerisinde bulunan “**samimiyeti, sorumluluğu, iyimserliği**” ve “**emeğe saygıyı**” görmezlikten gelemeydim. Çünkü reyonların içinde göz dolduruyordu, göz kamaştırıyordu. Poşetler dolusu almak istedim. Ancak fazla almama izin verilmedi. Sadece bir poşet “**kültür, terbiye, ahlak**” alabildim. Denildiğine göre, diğerleri zaten “**kültür, terbiyenin**” öğeleri içindedir.

Biraz durakladım, “**rasyonel güç**” ve “**cesaret**” alıp alışverişe devam ettim. Sepetim neredeyse dolmuştu, “**farkındalığı**” almam gerektiğini hatırladım. “**Disiplini, çalışkanlığı**” da ekledim. Farkındalığın çeşitlerini de almaya yeltenmiş olsam da, buna izin verilmedi.

Büyük bir heyecanla, poşetleri doldurmaya çalışıyordum. Kendim ve yakın çevrem için çok şey alma çabasıındaydım. Ama engellendim. Prensip gereği herkes sadece kendisi için alışveriş yapabiliyordu. Başkası için almak, hatta hediye etmek de yasaktı.

Son olarak “**vicdan**” “**alçakgönüllük**”, “**bağışlama**”, “**adalet**”, “**vefa**” ve “**takdir, şükran**” ı da sepetime ekledim.

Sonra borcumu ödemek için kasaya doğru ilerledim.

Ruhsal ve düşünsel sağlığım için lazım olanları aldığımı inanıyordum. Kasaya doğru ilerlerken yolda “**özgünlük**” ve “**özgürlük**”ü gördüm. Hayatta her ikisine de çok ihtiyaç vardı.

"Barış", "huzur", "şefkat", "merhametli farkındalık" son rafta bulunuyordu. "Özgür irade", "bilgelik", "bereket", "mutluluk" yan taraftaydı. Onları da sepetime attım. Yavaş yavaş kasaya doğru ilerlerken, hesabı düşünmeye başladım. Çok şey almıştım. Hesap kabarıktı. Ödeme beni zorlayacak diye düşünüyordum.

Yanımdaki emektar üstada acaba hesabım ne tutar diye sordum? Bu kadar alışverişe hazır değildim.

Anlamalı şeyler aldın. Kasaya giderken aldıkların yanında bulunsun diye cevap verdi.

Kasaya varınca yaşlı kasadar her şeyi kontrol etti. Gözden geçirdi.

Aldığım ürünler için borcum nedir? Hesap ne tuttu diye ısrar edince, yaşlı kasadar gülerek, geç oğlum geç dedi.

Öz terbiyeden gelen büyük bir saygıyla, **"bizim için çok değerlisin"** dedi. Paha biçilmez çok büyük torpilin var. Kayıtlarımızda Mesih'in kardeşi olduğun yazılıdır. Sen buranın ortağısın. Borcun sıfır. Ödemen yoktur.

Mesih senin adına yüz yıllar önce ödemeyi yaptı!

Kafama dank etti. Şok oldum. Dönüşüme uğradım. Kasadan ayrılırken, merak duygusuyla, yanıma aldığım tanıtım broşüründe yazılı bilgileri okumak için sabırsızlanıyordum. Süpermarketi işleten ruhu çok iyi anlatmaktaydı: **"Süpermarketimiz, bedava aldınız, bedava veriniz ilkesine göre hizmet vermektedir. Yaşamın hakikatlerini kimse başkası için öğrenemez, özümseyemez ve uygulayamaz. Bu nedenle şahsi alışveriş esastır. Satın alınanlar sadece tohumdur. İlahi hakikatin ve adaletin ilkelerinde olduğu gibi, yaşamı, huzuru, istikrarı, gelişimi ayakta tutan, bu tohumlar tercihe bağlı olarak dağıtılmaktadır. Bu tohumları yüreğine ekenlere ve büyütenlere yeni alışveriş imkânlarıyla daha çok zengin fırsatlar tanınmaktadır."**

O fırsatlar her yerde tercihlere bağlı olarak devreye girmektedir.

Yusuf Beğtaş